

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

15 Quare, & quomodo magistratibus, & quibus, interdictum est accusare:
& accusari qui nequeunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Pinus, & celsa grauiore casu
Decidunt turres, feriuntq; summos
Fulmina montes.

In 7 Militiae erat summa humanitas, tum mira comitas. vt nemo tam humilis esset, cui non ad eum pateret: magna auctoritas apud omnes ciuitates, nobile nomen, laus rei militaris maxima. Haec tamen populus respiciens Atheniensis (quoniam scilicet democratia fouebat) maluit eum innoxium plecti, qua se diutius in timore esse, vt ait Amylius Probus, in vita Multi. & Valerius Maximus, lib. 5. tit. de ingratis. Alcibiades quoque Atheniensis potens & maior quam priuatus existimabatur, multos enim liberalitate deuinxerat, plures etiam opera forensi suos reddiderat. Quare sebat, vt omnium oculos, quotiescunque in publicum prodisset, in se conuerteret: neq; ei par quisquam in ciuitate poneretur. Itaque non solum in eum spem habebat proximam, sed etiam timorem, quod & obesse & prodesse plurimum poterat: is tamen postea damnatus capite, restitutus, tursumque & tandem odio habitus. Cui maxime malo fuisse putatum est nimiam opinionem ingenii atq; virtutis: timebatur enim non minus quam diligebatur, ne secunda fortuna magisq; opibus elatus, tyrannidem occupasset. Amylius Probus, in vita Militia. Et vt ait Polybius lib. 1. hystor. praecleara facinora, & res ab aliquo egregie gestite, magnam plerumque inuidiam, & graues calumnias consistere solent. Nec vlla vehementior calumnia, teste Lino, lib. 10. 4. de ca. quam quae regnandi cupiditate suscipitur. Dicebat Demosthen. orat. de Cor. καλλίς τῆ μὲν δειλῆς ἡ ἀρετὴ τοῦ πολέμου, καὶ τῆ εὐδαιμονίας, ἀλλὰ τῆ μὲν δειλῆς ἡ ἀρετὴ μὴ ἐστὶν, ἀλλὰ τῆ εὐδαιμονίας, ἀλλὰ τῆ ἀρετῆς ἡ ἀρετὴ ἀδύνατος, ἡ δὲ εὐδαιμονίας ἡ ἀρετὴ ἀδύνατος, ἡ δὲ ἀρετῆς ἡ ἀρετὴ ἀδύνατος, ἡ δὲ εὐδαιμονίας ἡ ἀρετὴ ἀδύνατος. Id est, pulchrum illud, nullius sperireum criminis: imo sane etiam fortunatum. Sed qui magis aliquis sit reus factus, nunquam reus peractus, vt superandus iure propterea fuerit: Cato primus Portiae gentis, optimus vir, senator optimus, Imperator optimus, optimus Orator dictus, tamen multorum odio laborauit: & ideo quater & quadragies causam dixit, nec ququam saepius eo postularus, tamen semper absolutus, vt auctor Plinius, lib. 7. c. 27. Intraque Pontificia praedicant, viros praestantes calumniis multorum expositos ob odium malorum: ideo accusationes in eos facile non admittendas. cap. qualiter & quando, in 2. de accus. Et vocatis in iudicium legatis, in legatione exceptio competet iuris reuocandi domum, hoc est, differendi iudicii, donec domum redierint, & legatione functi sint. l. 2. §. fin. de iudic. in 7. P. §. Lex Memmia etiam eorum, qui reipub. causa abesse, nominata recipi inter reos vetabar. Sueton. in Iul. Caes. c. 23. Recusumq; est iudicium Ca. Dolabellae, quo Philodamum Oponcium damnauerat, tum cum ei legatio Romam a suis ciuibus esset data. Cicer. Verri. 4. Atque indices & magistratus post depositos factes, & abdicacionem magistratum & dignitatum, in provincia & administratione quam rexerant, remanebant per quinquaginta dies, vt pateret tunc priuatis omnibus accusandi copia. l. vni. vt omn. iudi. tam ciuili. quam crimin. §. c. Nam placuit magistratus etiam posse reos postulari pendente magistratu, sed differri eorum accusationem interim, cautione sistendi iudicio praebita, vique dum honore functi essent. l. si adulterum, §. fin. ad leg. Jul. de adult. P. l. nec magistratibus, de iniur. in P. l. continet, §. si quod met. cau. in P.

8 Non t pigebit tamen adnotasse casus quosdam, in quibus magistratus & maiores dum funguntur dignitate, in iudicio esse possunt: vt si accuset, & res ex delicto contractata tempore pedentem magistratus sit peritura, l. Senatus consulto, de offi. praef. in P. vel actio, d. l. Senatus consulto, §. l. more istis. C. de rei vind. cum similib. Item si in officio delinquant. Limbemus, ad l. Jul. repet. C. Alioquin grassandi daretur facultas, & tribunal fieret in tota, iam spelunca, si asylum esset malorum. Perinde est, inquit Iamblicus, periculosum, insaniens gladium, ac improbo viro magistratum committere. Ideo & dignitatis honores crimine excluditur, & punitur admissum, l. 2. §. 3. vbi Senatus vel clar. C. §. si immen conuigerit, tit. vt differ. iud. aud. interpell. accusa. §. c. in Auth. coll. 9. potissimum hodie in Gallia, quae habet suos magistratus perpetuos. Nec ideo dignitatum abdicacionem exspectemus, nisi ob crimen, mortem, vel eiuracionem. Neque tamen temere aut leuiter in eos admittitur accusatio, sed re perpensa, & grauissimo de crimine. §. Id ipsum, t quod in summis magistratibus, & in praestantissimis viris, qui aliquando fideliter commissam sibi rem publicam gesserunt, statuerendum est, & in illis qui praesunt: scilicet ne temere inferiorum in eos & superiores admittatur accusatio. cap. oues, 6. q. 1. Exstat maiorum exemplum in Metelli causa, qui cum reus repetundarum factus fuisset, & causam diceret, tabulaeque eius ab accusatore expostula-

ta, & ad nomen inspiciendum circa iudicium ferrentur, totum consilium ab eorum contemplatione oculos auertit, ne de aliqua re, quae in his relata esset, videretur dubitasse. Non in tabulis, sed in vita Q. Metelli argumenta sinceram administratae provinciae legenda sibi iudices crediderunt indignum rati integritatem tanti viri, exigua cera & paucis literis perpendi. Valer. Max. lib. 2. c. 5.

De personis reiectis ab accusando ob status conditionem. CAP. 16.

- 1 Frater fratrem de crimine non accusat impune.
- 2 Fraternalis inimicitia perniciosissima.
- 3 Familiaris accusatio non auditur.
- 4 Filius patrem nullo modo accusat, nec matrem.
- 5 Ingratitudinis exheredandi & reuocandi donationem causae accusasse de crimine patrem aut matrem.
- 6 Alumnus patrem nutricium non potest accusare.
- 7 Pater si velit accusat & desert iudicium filium, & eius oblatio minus poenam filio delinquenti.
- Et num. 8.
- 8 Rhaconis erga iustitiam, & filii delictum mirabile exemplum.
- 9 Filii contumaciae poena ex lege diuina.

Vt quaedam status conditiones, quae reiciunt etiam accusatores, l. qui accusare, de accusat. P. Itaque frater fratrem non accusat de grauiori, & capitali crimine: & si de facto id ausus fuerit, ex filio punitur, l. si magnum, qui accus. non poss. C. de leui accusat. d. l. si magnum, §. l. si sororem. C. eo. Leuia dicuntur, priuata, quae summarie & de plano potest praeter discutere. glo. in l. leuia, de accus. in P. §. Sanctio t haec humanae societatis & amicitiae fraternae continentiae causa videtur inducta. Quae maxima esset, vt contra dum in inimicitiam degenerat, odium habet fere implacabile, & domorum & familiarum subruit fundamenta. Exemplo est Pelopidarum familia intestinis odiis atrocissime conuulsa ab Aetreo & Thyeste. Et Oedipodi regia a fratribus Etheocle & Polynice, quorum nec post mortem quiescente discordiam ferunt Callimachus, & Ouidius in Ibin. Et primum homicidium in fratre admissum a Caino legimus, Genes. c. 4. & multa scelera molitos fratres filios Iacobi in Iosephum fratrem, quod eos accusasset crimine pessimo, Genes. c. 37. §. Accedit quod sola familiaritas (quae inter alios maior vix est, quam ea quae inter fratres est, qui vna ab ineunte aetate nutriuntur) in hiber, ne familiaris familiarium crimine accuset. Atque lex huiusmodi antequam loquatur, a limine accusationis detrudat, & vocem tam funestam potius amputandam, quam audendam statuit, Acad. & Honor. CC. in l. pen. qui accus. poss. C. excepto crimine maiestatis. Ad speciem proditionis pertinere quoque videtur, eum, quem amicum esse existimaueris, videre accusatorem: atque acerbiora sunt & plus quam hostilia vulnera, quae ab eo, quem tecum vna conuiuium & consocium cogitationum admiseris, inferuntur. Sic David, Psalm. 54. Si inimicus maledixisset mihi, sustinui: sed irig, Et si is qui oderat me super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo. Tu vero vnanimis dux meus & notus meus, qui simul mecum capiebas cibos, in domo Domini ambulauimus cum consensu, &c. Et rursum, Psalm. 40. ita conqueritur, Etenim homo pacis meae, in quo speraui, qui edebat panes meos, magnificauit super me supplantationem.

Intercedit t ultra familiaritatem & communem vitam inter patrem & filium pietas, & vinculum quoddam honorandum: quo fit, ne filius patrem accusare possit. d. l. qui accusare, §. fin. de accus. Arbitror & olim Lycophronem Perandri filium ideo relegatum: tanto enim odio patrem est profecutus propter Merisfam matrem, filiam Proclis Epidauriorum tyranni, occisam, vt in Corcyram relegari maluerit, quam vllum reconciliati animi signum ostendere, teste Herodoto, in 3. Cham enim successura ei lobole feruituri ad iudicatus, quod patrem ebrietatis apud fratres inculcasset. Genes. c. 9.

Et t inter causas ingratitudeis exheredationis legitima illa, §. causas, vt cum de appell. cog. in authen. colla. 8. si filius patrem in criminalibus causis accusauerit, vel per delacionem suam eum fecerit graue dispendium sustinere. Et reuocatur per patrem donatio facta filio rati quam ingrato, si ei aliquid vitae periculum intulerit. l. fin. C. de reuoc. donat. Quod in matre locum, quatenus ad secundas peruenerit nuptias. authen. quod mater, C. eodem. §. Et job officium paternum receptum, non licere alumnus eum, apud quem enutritus instar filii est, accusare, l. iniquum, C. qui accusa. non poss. Cornelius Tacitus, lib. 4. Annal. vt miseriarum

